

ХРОНИКА РАДА ПОДРУЖНИЦЕ ДРУШТВА ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ ЗА ПОДУНАВСКИ ОКРУГ 2013–2016.

Подружница Друштва за српски језик и књижевност Србије за Подунавски округ остварила је у периоду од 2013. године, када је реактивирала свој рад, до краја 2016. године разноврсне активности којима је циљ стручно и методичко усавршавање професора, унапређивање образовно-васпитног процеса, популарисање резултата науке и наставе српског језика и књижевности и, што је најважније, неговање љубави према српском језику и књижевности код ученика основних и средњих школа Подунавског округа.

Делатност Подружнице спроводи се кроз неколико сталних програмских садржаја:

1. организација и спровођење такмичења из књижевности (Књижевна олимпијада) и такмичења из српског језика и језичке културе;
2. организација стручних семинара;
3. обележавање значајних годишњица српске књижевности и културе (литерарни и мултимедијални конкурси за ученике основних и средњих школа, предавања еминентних стручњака о књижевницима чији се јубилеј обележава, пригодни културно-уметнички програми посвећени значајним ствараоцима у извођењу ученика основних и средњих школа);
4. сарадња са институцијама просвете, културе и културним манифестацијама (основне и средње школе Подунавског округа, Регионални центар за професионални развој запослених у образовању Смедерево, Народна библиотека Смедерево, Центар за културу Смедерево, Међународни фестивал поезије „Смедеревска песничка јесен“ итд.);
5. награђивање ученика и наставника, најуспешнијих у годишњим такмичарским циклусима;
6. афирмација и представљање културно-уметничких активности у школама (литерарно стваралаштво, позоришне представе, уметнички перформанси, сценски играци и сл.);
7. хуманитарне акције (прикупљање књига за школске библиотеке).

Ови програмски садржаји представљају окосницу нашег рада. Настојимо да их континуирано реализујемо, проширујемо и обогаћујемо новим приступима, идејама и облицима. Улажемо значајне напоре да у раду Подружнице активно учешће узму сви њени чланови – 120 наставника српског језика и књижевности.

2013.

- Фебруар – април/мај 2013. године: учешће у организацији и спровођењу такмичења из књижевности (Књижевна олимпијада) и такмичења из српског језика и језичке културе за основне и средње школе (општински и окружни ниво, уз праћење учешћа ученика на републичком нивоу такмичења) у сарадњи са Школском управом Пожаревац.

- 22. март 2013. године: учешће у организацији општинске рецитаторске смотре „Песнице народа мог“ за ученике основних и средњих школа у Смедереву.
- Јун 2013. године: анализа постигнућа ученика Подунавског округа на такмичењима из граматике и књижевности школске 2012/2013. године и несагласности појединих такмичарских питања и садржаја наставних планова и програма за одређени разред основне или средње школе.
- 19. октобар 2013. године: реализација семинара „Ка савременој настави српског језика и књижевности II“ у сарадњи са Друштвом за српски језик и књижевност Србије у Регионалном центру за професионални развој запослених у образовању Смедерево.
- 7 – 11. децембар 2013. године: обележавање 120 година од рођења Милоша Црњанског у сарадњи са Регионалним центром за професионални развој запослених у образовању Смедерево.
- Децембар 2013. године: расписан литерарни конкурс поводом Дана Светога Саве за ученике основних и средњих школа Подунавског округа у сарадњи са Народном библиотеком Смедерево.

Програми који су обележили ову годину и најавили даље правце и облике рада Подружнице свакако су семинар „Ка савременој настави српског језика и књижевности II“ и обележавање 120-годишњице рођења Милоша Црњанског. Спој перфектне организације, корисних предавања трију еминентних предавача, професора Филолошког факултета Универзитета у Београду (др Мило Ломпар, др Весна Ломпар, др Александар Милановић) и присуство стотине професора српског језика и књижевности са територије Подунавског округа указали су на прави начин на могућности и значај рада Подружнице. Актуелна лингвистичка и књижевна проблематика представљена члановима Подружнице кроз овај семинар засигурно је обогатила и оплемењила њихову наставну праксу.

Годишњица Милоша Црњанског обележена је под називом „Пут, и бездан, у исти мах“. Шездесет наставника Подунавског округа присуствовало је отварању изложбе београдског Студентског културног центра „Живот и коментари“, део циклуса „Дневник о Црњанском“. Приређивачи изложбе Весна Капор, уредник трибинског програма у СКЦ, и др Предраг Петровић, доцент Филолошког факултета Универзитета у Београду, говорили су о делу Милоша Црњанског. Мр Татјана Лазаревић Милошевић, професор Гимназије Смедерево, одржала је предавање „Црњански у настави књижевности“.

Наредних дана 270 ученика смедеревских средњих, али и основних школа присуствовало је са својим наставницима српског језика и књижевности пројекцији документарног филма о Милошу Црњанском „Пут, и бездан, у исти мах“ и разгледало постављену изложбу проучавајући фотографије и цитате из дела Црњанског.

2014.

- 21. јануар 2014: додела награда најуспешнијим учесницима Светосавског литерарног конкурса на отварању 25. Смедеревских светосавских свечаности у Народној библиотеци Смедерево.

- Фебруар – април/мај 2014. године: организација и спровођење такмичења из књижевности (Књижевна олимпијада) и такмичења из српског језика и језичке културе за основне и средње школе (општински и окружни ниво, уз праћење учешћа ученика на републичком нивоу такмичења) уз подршку Школске управе Пожаревац.
- 1. и 2. март 2014: реализација семинара „Српски правопис у наставној пракси“ (креатори и реализатори др Милорад Дешић и др Вељко Брборић) у Регионалном центру за професионални развој запослених у образовању Смедерево.
- 15. јун 2014: свечани скуп „У славу српског језика и књижевности“ – додела награда ученицима који су остварили најзначајније резултате на окружним и републичким такмичењима из књижевности и српског језика и језичке културе и њиховим наставницима.
- 1. новембар 2014: обележавање 150 година од рођења Бранислава Нушића – „Нушићу с љубављу“.
- 6. новембар 2014: додела награда ученицима лауреатима литерарног конкурса који су организовали Подружница и смедеревска Библиотека поводом 100 година од почетка Првог светског рата и 70 година од ослобођења Смедерева у Другом светском рату.
- Децембар 2014: расписан литерарни конкурс поводом Дана Светога Саве за ученике основних и средњих школа Подунавског округа у сарадњи са Народном библиотеком Смедерево.

Као најзначајније домете рада Подружнице у 2014. години издвајамо реализацију такмичења и програм „Нушићу с љубављу“. Најпре, у току школске 2013/2014. године Подружница се непосредно укључила у организацију и спровођење такмичења из књижевности (Књижевна олимпијада) и такмичења из српског језика и језичке културе као главни носилац и координатор главнине активности. Након реализације осам такмичења за ученике основних и средњих школа (четири општинска/градска и четири окружна такмичења) утисци су били одлични. Успостављена је врло добра сарадња са школама-домаћинима, усаглашени су критеријуми вредновања тестова и сваки сегмент организације такмичења подигнут је на виши ниво. Подружница је такође преузела израду диплома – похвалница за првопласиране такмичаре на општинском и окружном нивоу (у складу са Правилником о такмичењима) и успоставила леп обичај да школску годину и годишњи циклус такмичења крунише награђивањем најуспешнијих ученика и наставника.

Посебну пажњу посветили смо годишњици Бранислава Нушића, с обзиром на повезаност великог комедиографа са Смедеревом. Први део програма „Нушићу с љубављу“, реализован у Регионалном центру Смедерево, био је намењен стручном усавршавању наставника. Окупљених стотинак професора српског језика и књижевности имало је прилику да обогати своје знање и унапреди наставну праксу уживајући у одличним предавањима. Др Зорица Несторовић, професор Филолошког факултета Универзитета у Београду, упознала је више од сто присутних чланова Подружнице са Нушићевом комичком структуром, док је мр Татјана Лазаревић Милошевић говорила о методичком приступу Нушићевим

комедијама. У другом делу програма награђени су најбољи радови приспели на мултимедијални конкурс „Нушић је и данас жив“, чији је циљ био да се, кроз корелацију између књижевности и информатике прикаже на који начин ученици данас доживљавају Нушићево стваралаштво. Професори и родитељи имали су прилику да погледају награђене и похваљене ученичке радове, презентације и филмове. Уз то, ученици из Крњева извели су кратки драмски приказ „Нушић међу децом“. Трећи део програма посвећеног обележавању 150 година од Нушићевог рођења реализован је у Центру за културу Смедерево, где је Омладинско позориште Техничке школе у Смедереву извело представу „Нушићу с љубављу“, сачињену из одабраних сцена из „Сумњивог лица“ и „Госпође министарке“ (режија Наташе Рајић, професора српског језика и књижевности у смедеревској Техничкој школи).

2015.

- 20. јануар 2015: додела награда најуспешнијим ученицима учесницима Светосавског литерарног конкурса у оквиру програма 26. Смедеревских светосавских свечаности у Народној библиотеци Смедерево.
- 28. фебруар 2015: реализација семинара „Ка савременој настави српског језика и књижевности II“, уз учешће еминентних универзитетских професора и међународно признатих научника, др Рајне Драгићевић, др Боже Ћорића, др Бошка Сувајцића и др Александра Милановића.
- – Фебруар – април/мај 2015. године: организација и спровођење такмичења из књижевности (Књижевна олимпијада) и такмичења из српског језика и језичке културе за основне и средње школе (општински и окружни ниво, уз праћење учешћа ученика на републичком нивоу такмичења) уз подршку Школске управе Пожаревац.
- 6. јун 2015: свечани скуп „Чувари српског језика и књижевности“ у организацији Подружнице Подунавског округа поводом завршетка такмичарског циклуса школске 2014/2015. године, уз доделу награда ученицима који су остварили најзначајније резултате на окружним и републичким такмичењима из књижевности и српског језика и језичке културе и њиховим наставницима; том приликом ученици ОШ „Вук Караџић“ из Крњева извели су представу „Комшије су криве“ (режија и адаптација наставница Марије Јагличић и Милене Кањевац).
- Септембар – децембар 2015: хуманитарна акција прикупљања књига за библиотеку ОШ „Доситеј Обрадовић“ у Смедереву.
- 28. и 29. новембар 2015: реализација семинара „Казивање уметничког текста (поезија и проза). Рецитација- стваралачки чин. Естетика говорних облика“ (у сарадњи Подружнице Подунавског округа са Регионалним центром Смедерево и Друштвом учитеља Србије) – креатори и извођачи семинара Ратомир Рале Дамјановић и Мирјана Аранђеловић.
- Новембар 2015: литерарни и мултимедијални конкурс за ученике основних и средњих школа поводом 80 година од рођења Данила Киша, 100 година од рођења Бранка Ћопића и 160 година од рођења Стевана Сремца.

- 12. децембар 2015: „Извод из књиге бесмртних“ – програм посвећен 80-годишњици рођења Данила Киша и додела награда најбољим радовима приспелим на конкурс расписан поводом Кишове, Ћопићеве и Сремчеве годишњице.
- Децембар 2015: расписан литерарни конкурс поводом Дана Светога Саве за ученике основних и средњих школа Подунавског округа у сарадњи са Народном библиотеком Смедерево.

Можда најзначајнија и у широј јавности највише запажена и праћена активност Подружнице Подунавског округа у 2015. години било је прикупљање књига за библиотеку смедеревске ОШ „Доситеј Обрадовић“, изгореле у пожару који је избио 2. септембра 2015. и прогутао петсто квадратних метара школског простора и библиотеку са 14 000 књига. Наше струковно удружење је истога дана, у сарадњи са Историјским архивом Смедерево и удружењем „Културно наслеђе града Смедерева“, покренуло велику хуманитарну акцију за обнову школске библиотеке. Акцију су подржала сва средства информисања у Србији. Многи људи добре воље и великог срца радо су се одазвали нашем позиву – уз племените Београђане, који су сакупљали књиге за децу, уџбенике, енциклопедије и речнике у општини Стари град, књиге су ОШ „Доситеј Обрадовић“ даровали Вукова задужбина, Библиотека „Душан Радић“ из Врњачке Бање, Радио Београд, издавачке куће „Архипелаг“, „Лагуна“, „Пчелица“, Народна библиотека Смедерево, Регионални центар за професионални развој запослених у образовању Смедерево, многе школе, наставници, ученици и остали несебични појединци Смедерева и других градова. За свега неколико месеци сакупљено је 12 000 књига.

Изузетно успелим и оригиналним доприносом афирмацији књижевних и културних вредности сматрамо и програм симболичног назива „Извод из књиге бесмртних“, којим су Подружница Друштва за српски језик и књижевност Србије за Подунавски округ и Регионални центар за професионални развој запослених у образовању Смедерево обележили 80 година од рођења Данила Киша. О животу и стваралаштву великог писца надахнуто је беседио др Александар Јерков, а у другом делу програма уметнички перформанс „За децу и осетљиве“, инспирисан Кишовим „Раним јадима“, извели су чланови секције „Свет речи“ Гимназије у Великој Плани (драматизација и режија: професорка Јелена Златкова).

2016.

- 22. јануар 2016: „Греје нам срца сунце светосавско“ – додела награда најуспешнијим ученицима учесницима Светосавског литерарног конкурса у оквиру програма 27. Смедеревских светосавских свечаности у Народној библиотеци Смедерево.
- Фебруар – април/мај 2016: организација и спровођење такмичења из књижевности (Књижевна олимпијада) и такмичења из српског језика и језичке културе за основне и средње школе (општински и окружни ниво, уз праћење учешћа ученика на републичком нивоу такмичења).
- 4. јун 2016: свечани скуп „Књигом се брани, знање стичи, / обликуј свет по својој причи“ у организацији Подружнице Подунавског округа поводом

завршетка такмичарског циклуса школске 2015/2016. године, уз доделу награда ученицима који су остварили најзначајније резултате на окружним и републичким такмичењима из књижевности и српског језика и језичке културе и њиховим наставницима; као пратећи садржај ученици ОШ „Вук Караџић, Крњево, извели су представу „Љубавно писмо“ по мотивима комедија К. Трифковића (режија и адаптација наставница Марије Јагличић и Милене Кањевац).

- Септембар 2016: акција „Негујмо српски језик“ у Смедереву – изложба едукативних плаката у Градској галерији Смедерево, језичка радионица на Дечјем одељењу смедеревске Библиотеке и дељење листића са језичким недоумицама грађанима Смедерева и туристима из других градова (у сарадњи са локалном самоуправом).
- Новембар 2016: литерарни конкурс „Трагом великана“ поводом 400 година од смрти В. Шекспира, 140 година од рођења Б. Станковића, 100 година од смрти П. Кочића, 210 година од рођења и 100 година од смрти Ј. С. Поповића за ученике основних и средњих школа Подунавског округа.
- 3. децембар 2016: реализација семинара „Настава српског језика и књижевности у контексту савремених лингвистичких и књижевнотеоријских достигнућа“, у сарадњи са Регионалним центром за професионални развој запослених у образовању Смедерево (креатори и реализатори семинара: др Милош Ковачевић, др Часлав Николић, др Никола Рамић, др Јелена Арсенијевић Митрић, др Владимир Поломац, др Тамара Стојановић Ђорђевић, др Јелена Петковић, др Милка Николић, др Сања Ђуровић).
- 27. децембар: додела награда најбољим радовима на литерарном конкурс у „Трагом великана“ и програм посвећен дубљем сагледавању вредности, актуелности и зрачењу њиховог дела у савременом добу.
- Децембар 2016: расписивање литерарног конкурса поводом Дана Светога Саве за ученике основних и средњих школа Подунавског округа у сарадњи са Народном библиотеком Смедерево.

Активно укључивање наше Подружнице у акцију „Негујмо српски језик“ (покровитељи и организатори Секретаријат за културу Града Београда, Филолошки факултет у Београду, Библиотека Града Београда и Радио-телевизија Србије) представило је Смедерево као град посвећен највишим културним и националним вредностима. По дужини трајања, распрострањености и масовности акције, која је била један од пратећих програма популарне манифестације „Смедеревска јесен“, ова акција Подружнице Подунавског округа биће узоран пример повезивања рада Друштва за српски језик и књижевност Србије и његових подружница не само са просветним и културним установама већ и са локалним самоуправама и широм друштвено заједницом.

*

Најзад, ваља нагласити да су локална средства информисања (Телевизија Смедерево, РТВ Смедерево, смедеревски недељни лист „Наш глас“ и регионални недељни лист „Наше новине“) својим прилозима редовно пратили активности наше организације и тиме допринели популаризацији наставе српског језика књижевности рада Подружнице Подунавског округа.

*

Верујемо да ћемо и у наредном периоду наставити да делујемо на сличан начин, следећи постављене оквире и циљеве рада и дајући идејама, преданошћу, ентузијазмом и разноврсним активностима, испуњени љубављу према својој професији, велики допринос афирмацији и потврђивању богатих и светлих традиција Друштва за српски језик и књижевност Србије.

Прилог саставиле:

мр Миљана Кравић,
председник Подружнице

и

мр Татјана Лазаревић Милошевић,
члан Управе Подружнице